

FRA EN REISE I FINMARKEN I SOMMEREN 1909

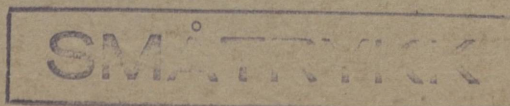
AV
HANNA RESVOLL-HOLMSEN

SÆRTRYK AV
DEN NORSKE TURISTFORENINGS AARBOK 1918

KRISTIANIA
GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
1918

sm910.4(481.74)
Res

sm 910.4 (481.74)

Universitetsbiblioteket
i Tromsø

FRA EN REISE I FINMARKEN I SOMMEREN 1909

AV HANNA RESVOLL-HOLMSEN

69/
2392

752188432

Efterat jeg i 2 somre hadde studert det arktiske planteliv paa Spitsbergen, faldt det naturlig at ville se vegetationen i den arktiske del av vort eget land, og den første av de 3 reiser jeg foretok deroppe, blev en 3 maaneders reise i Finmarken i sommeren 1909.

Det forholdsvis store stipendium der blev mig tildelt av universitetet sammen med det honorar, min deltagelse i fyrst Albert av Monacos ekspedition til Spitsbergen indbragte, satte mig istand til at foreta denne for en ubemidlet student saa kostbare reise.

Da jeg fra Spitsbergen var vant til teltlivet, fortsatte jeg hermed ogsaa i Finmarken, da jeg fandt det mest hensigtssvarende. Teltet er jo langt at foretrække for sjøfinnernes boliger, og selv om de elskværdige handelsmænd med glæde aapner sin gjestfrie dør for naturforskeren saavelsom for andre reisende, er det ikke altid praktisk at ta ophold hos dem. Man kan jo ikke her uten at skyve alle hensyn til side ta sig frihet til at komme og gaa paa den maate som passer bedst til studielivet og de lange vandringer.

Kun naar altfor langvarig regn truet med at ødelægge mine plantesamlinger, kunde jeg for nogen dage ty ind under et beskyttende tak.

Særlig i Østfinmarken med dets taakede klima er et litet mørkt polartelt ikke noget herlig opholdssted. Kommer man i stygveiret træt hjem fra vandringer i de uendelig øde trakter inde paa det plataaformede land, vil de triste indtryk ikke saa let forsvinde i det mørke ensomme telt. Arbeidet maa her hjelpe til. Som regel var dette arbeide, der bestod i at presse planter eller lægge dem i spiritusglas, stelle med fotografisaker, føre dagbøker, stelle mat, fuldstændig tilstrækkelig til at utfylde de faa timer, som ikke tilbragtes ute eller i soveposen.

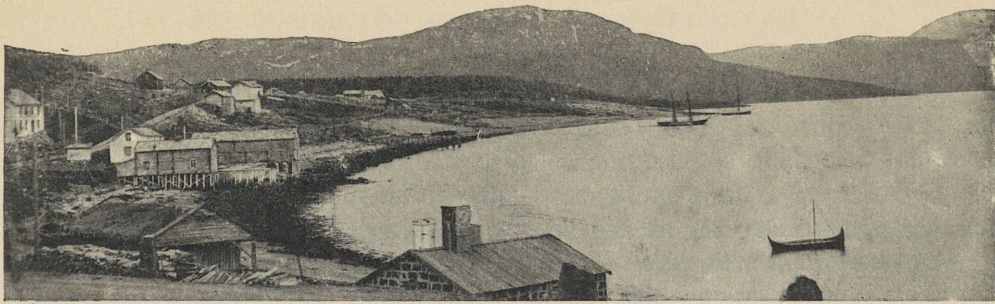
Men der indtraf undertiden slikt forrykende veir, at næsten alt uteliv maatte indstilles, og paa slike dage utfylde jeg den ledige tid med at skrive en beretning om reisen, der hjalp mig til at glemme baade kulde og uveir. Fra denne beretning har jeg nu plukket ut endel av det, som jeg tænkte vilde interessere turistene mest, og beholdt det i den form, hvori det blev nedskrevet.

*

Sommeren for ikke at si vaaren hadde længe latt vente paa sig i det høie nord. Men nogen dage med sol og varme ved St. Hanstid lokket birkeløvet frem i liene og den lille fjeldfiol, der aapnet sine smaa sirlige gule blomster med de sorte honningsstriper. Snart kom skrubbær og skogstjerne efter, og denne nord-

910.4 (481,74)

H. R. H.

Fra Bossekop i Alten. Længst tilhøire sees Sakkabani med litt av Haldde bakenfor.

lige vaarpragt fylgte bunden i de aapne birkeskoger, mens de smaa sangere kom hjem efter sin lange utenlandsreise og frisket op tonerne fra ifjor.

Jeg fik paa gjennomreisen en indbydelse til at feire St. Hanskvelden paa et av de vakrest beliggende landsteder paa Tromsøen, og længe vil det leve i erindringen mindet om den lyse sommernat med glad ungdom om baalet midt i alt det nysutfoldede grønne. Røken la sig som et let slør over den nærmeste del av lien og blandet sig med den sterke duft fra det unge kraftige birkeløv.

Kastet man blikket over paa den anden side av Tromsøsundet, saa man der røken fra talrike baal stige op foran Fløifjeldets skogklædte skraaning.

Rundt hele det smilende landskap laa som en krans de sneklædte tinder, til hvilke sommeren endnu ikke var naadd op.

Efter 3 dages ophold paa Tromsøen gik turen videre til Alten. Da jeg tidlig paa en litt taaket morgen kom ind til Bossekop, betraktet jeg landskapet med skuffelse. En ujevn bebyggelse paa randen av den store moræne, som fylder dalbunden, markedsbodene og tørkepladsene for fisken ved stranden og, naar undtages Haldde, hvis topper var skjult av taaken, temmelig ubetydelige fjeld omkring, gjorde ikke noget storslagent indtryk. Men efterat teltet var reist i en liten ubebodd vik med lyngbevoksning og tusinder av hvite multheblomster spredt over yngteppet og med furuskog opover morænen i bakgrunden, begyndte solen at skinne svakt gjennom det tynde skydække, og det hele fik et andet præg. Snart blev der godt og varmt i lyngen, hvor en saueflok hist og her fandt sig en liten græsdot. Nede i stranden sat erfuglsteggen ved siden av de brunklædte hunner, og de lyse maaker sat paa stenene og tørret sine vinger, mens myrspoven fløi opover mot skogen, ledsagende flugten med sine fløitende toner.

Fjorden laa blank og stille utover mot Altenæssets fremstikkende pynt. Nu saaes ogsaa Kaafjord, der fra bunden av Altenfjord skjærer sig ind mot sydvest, og over denne kneiset Haldde, fra hvilken „Sukkertoppen“ hævet sig med Birkelands hus tegnende sig skarpt mot himmelen.

Mellem Kaafjord og den nærmere Bossekop liggende Kvænvik stikker fjeldet Sakkabani frem, berømt for sin lille sjeldne Orchidee, *Platanthera obtusata*, og for sin rike arktiske flora forøvrig.

Det var koldt i veiret. Slik vaar kunde befolkningen ikke mindes, at der hadde været paa længe. Det overmaade rike loddefiske hadde dog sat liv og humør i folk. Paa solskinsdagene var der travelhet paa tørrepladsene, hvor der vrimlet av folk i alle aldre, og hvorfra latter og spøk trængte sig op til en sammen med den stramme fiskelugt.

Jeg snakket med en av fiskerne, som netop var kommet tilbake fra Baasfjord paa Varangerhalvøen, et av de steder, hvor jeg selv hadde tænkt mig hen. Dit kunde det ikke nytte at reise efter planter paa længe, sa han, for sneen laa endnu helt ned i fjæren. Naar man kom østenfor Nordkyn, var det, som om aarstiden pludselig skiftet. Der var næsten ikke vaartegn at se.

Det hastet saaledes ikke med at dra østover, og en herlig følelse var det at vite, at man trygt kunde slaa sig til ro en tid her i Finmarkens paradys og se sommeren holde sit indtog. I de sidste dage av juni var det væsentlig vaarfloraen, som endnu raadet grunden.

Det som mest vækker ens forundring, er synet av de vidtstrakte furuskoger, som findes her paa næsten 70° n. br. Nær fjorden er skogen meget aapen og mangler underskog, mens den længere oppe i dalen har tæt eftervekst.

Hvor skogbunden er litt fugtig, er den rikt bevokset med multer. I slutten av juni var denne plante i fuldt flor. Dens store hvite blomster stod ofte saa tæt sammen, at de paa avstand mindet om et tyndt snedække. Det hele saa ganske lovende ut; men saa man nøiere efter, viste det sig, at høsten ikke vilde holde, hvad sommeren syntes at love. Multeblomstene er som bekjendt tvebo, og ikke noget sted var der en hunblomst at opdage, men bare hanblomster. Foruten furuskoger er der i Alten smukke birkeskoger paa dalsidene med bunden dækket av den vakreste liflora. En plante som man særlig maa lægge merke til, er aakerbær, *Rubus arcticus*, der har store røde blomster og blade, der ligner teiebærs. Dens frugter er meget velsmakende og minder om bringebær. De modnes i gode somre.

I slutten av juni var der begyndt at vokse litt paa engene. De varme dage ved St. Hans-tid hadde lokket vaarfloraen frem. Senere holdt veiret sig surt og kaldt til 4de juli, da der atter blev varmt, og nu var i løpet av faa dage alt utfoldet. Græsset paa engene stod med blomstertoppen svaiende over den lave vaarflora, av hvis arter ingen var vakrere end en liten fiolet Primula, der er den nærmeste slegtning av den lille hvitmelede Primula, som blomstrer tidlig om vaaren paa engene i vore fjelddaler.

Finmarksporsen paa skogmyrene hadde ogsaa medét sine tette hvite blomsterstande utsprunget og fylde luften omkring med sin ikke helt behagelige duft.

Men desværre var det ikke udelukkende planterikets velseede repræsentanter som kom tilsyne. Fra alle fugtigere steder kom myggenes hærskarer frem og istemte sin velkjendte skjærsommersang.

Efter at ha foretat botaniserturer i alle retninger drog jeg paa en 3 dages tur ind i den mørke, trange Kaafjord.

Høit og mægtig hæver Halddde sig paa nordsiden av fjorden med frodige birkeliet strækkende sig langt opover fjeldsiden. Da jeg den 3dje juli gik op paa Halddde, var store deler av fjeldet endnu dækket av sne, og vegetationen laa fremdeles i vintersøvn.

Dagen efter indfandt varmen sig, og da jeg den 5te juli gik op paa det lave fjeld Sakkabani paa sydsiden av fjorden, hvor birken endnu findes i forsænkninger i det kuperte terræng paa toppen, fik jeg anledning til at nyde det skjønne syn av

et nysutsprunget blomsterflor, der dækket store partier av fjeldet. Her stod alperosen med sine vakre rødfolette blomster sammen med reinblom og den arktiske lyng, *Andromeda tetragona*, som har hvite konvallignende blomster. Heten var den hele dag trykkende. En blaasort varmedis laa over de tilstøtende daler og skjulte næsten fjeldene omkring.

Da jeg om eftermiddagen med en tung byrde av alperoser til plantning gik

H. R. H.

Storvandet ved Talvik.

nedover de mot Mathisdalen vendende bratte birkelier, føltes varmen mere intens, end jeg nogensinde har følt den i det sydlige Norge.

Efter en søndagstur den følgende dag opover Mathisdalen drog jeg en kort tur ut til Talvik, der ligger ute ved Altenfjorden, overfor Altenæsset.

Talvik ligger ved en liten lun, næsten lukket bugt. Ovenfor den øvrige bebyggelse ligger kirken og like i nærheten prestegaarden, hvor geologen Keilhau, den senere professor, tilbragte vinteren efter den sommer, han reiste i Finmarken og paa Spitsbergen i aaret 1827 og hvorfra han foretok sin vinterreise til Karasjok. Jeg tilbragte bare en regnfuld eftermiddag i Talvik, hvis omegn skal byde paa flere naturskjønheter. Kun et av disse steder fik jeg anledning til at besøke, nemlig Storvandet, som tiltrods for den tunge himmel tok sig vakkert ut med birkeskoger og snefjeld omkring.

Naar man paa reisen østover passerer Kjøllefjord ved Laksefjordens munding og ser tilbake den vei, man er kommet, ser man først halvøen mellem Porsangerfjord og Laksefjord med det store fuglefjeld Sværholtklubben strække sig ut i

havet og bakenfor denne alle Magerøens fremstikkende næs og halvøer med Nordkap ytterst¹⁾). Det er med en viss høitidelighet man nærmer sig Nordkyn eller Kinnarodden, vor verdensdels nordligste fastlandspunkt, hvis sorte „næringer“ falder steilt av ut mot Ishavet.

Efterat ha passert Nordkynhalvøen og Tanafjordens munding naaes Varangerhalvøen. Av de 3 større fjorder paa nordsiden besøkte jeg først den østligste, Syltefjord, hvor jeg en aarle morgen satte op mit telt mellem nogen sanddyner i

H. R. H.

Nordkyn, ytterst tilhøre, set fra fjeldet indenfor Kinnarod—Sandfjord.

nærheten av fiskeværet Sylte-Sandfjord, hvis beboere endnu sov paa sit grønne øre. Der var ellers livlig nok, idet tusender av maaker fra det store fuglefjeld ved Syltefjords munding badet sig utenfor min teltplads i det ferske overflatevand, som elven, der rinder ut ved fiskeværet, fører ut i den lille „Sandfjord“.

Længere ut paa morgenen fik jeg imidlertid visitter i snesevis, mest bestaaende av „værets“ haabefulde ungdom, der leiret sig rundt teltet eller undersøkte de forskjellige gjenstande, jeg hadde anbragt utenfor. Jeg hadde haabet paa en liten morgenblund efter den gjennomvaakede nat, men det nyttet ikke. De besøkende saa til at begynde med slet ikke velvillig ut. Men da jeg begyndte at passiare med dem og de fik lov til at se mig presse planter, blev vi snart gode venner. Snart kom ogsaa flere av de voksne beboere av „været“, blandt andre en kone med sin halv voksne datter, der blev tilbudt mig som selskapsdame, et tilbud, som jeg fandt det mest praktisk ikke at motta.

Da jeg samme dags aften kom tilbake fra en botanisertur inde paa halvøen,

¹⁾ Knivskjælodden, der stikker længst mot nord, er skjult bakenfor Nordkap.

møtte en hel del av de samme barn mig, som jeg hadde stiftet bekjendtskap med tidlig paa dagen, langt oppe i marken, hvor de var ivrig optat med at plukke blomster, slik som de hadde set mig gjøre. Under hjemturen hadde de saa uendelig meget at fortælle. Det vidunderligste i deres lille verden var den gule knapsoløie (balblom), som vokste ved en og anden bæk inde paa vidden.

De fleste av barna var blandingsrace av kvæner og nordmænd.

Et øde indtryk gjør egnen paa den fremmede. Alle fjeld omkring er dækket av rødliggraa sandstensur. Kun en og anden sneflek bryter ensformigheten. Paa den anden side av fjorden er der fjeld med andre former, ikke slike lave som paa denne side, der minder om svære pukstenshauger, men fjelde med steile sider, oventil avskaaret av et plataa. Ytterst ligger Munken, saa Romsdalsbruna og inderst Tavla. Disse fjeld ligner sandstensfjeldene ved Isfjorden paa Spitsbergen.

Jeg gik lange turer indover fjeldet. Men landskapet var bare en stenørken. Ved enkelte smaa vand kunde der være en og anden liten grøn plet med mose og græs ved bækkens utløp, hvor man kunde hvile foten under den besværlige vandring fra sten til sten. Man læser jo om Finmarkens stenørkener; men det er vanskelig at tænke sig dem saa øde, som de i virkeligheten er, næsten helt blottet for alt dyre- og planteliv. Skrik av lommen var i regelen det eneste, der brøt ensformigheten. Taaken laa som oftest tæt over det trøstesløse landskap, mens man time efter time gik fra sten til sten. Naar da denne klamme fugtighet var trængt igjennem klærne, da følte det, som om man frøs like ind i sjælen.

En enkelt gang under disse øde vandringer skimtet jeg pludselig en renflok, helt nær, med konturene halvt utvisket av taaken. Saasart de hadde veiret mig, satte de dog avsted over stenene, saa let, som om klovene ikke berørte marken. Saa kjærkomment var dette syn, at det vakte en op av den dvalignende tilstand, ens sjæl befandt sig i, og man følte ikke længer ødet som før. Renens raske bevægelser frister en til at paaskynde marsjen, og snart ruller blodet hurtigere gjennem aarene, mens man, for hvert skridt nærmer sig havet med dets evige avveksling.

En ung gut fra Sylte-Sandfjord rodde mig en dag ut til det før nævnte fuglefjeld ved munningen av fjorden, Eggefjeld, som det kaldes. Var de øvrige fjeld omkring livløse, var her til gjengjæld samlet slik en overflod av liv, at man kunde bli helt ør oppe under de steile styrtninger av alt skrik og spektakel. Her fandtes flere isolerte klipper, saakaldte dranger, der er gjenstaaende rester av den av havet ødelagte kyst. Den mest iønefaldende var „Eggestauren“, en stavformet klippe, der pleier at nævnes sammen med Finmarkens bekjendte dranger. Den hadde talrike avsatter, der lignet trinnene i en trap, og hver eneste plads paa disse avsatter var optat av fugl, alker og den lille trettaeete maake eller krykjen.

Da vi kom roende henimot den, saa vi det mægtige fjeld bakenfor besat med tusender av fugl. Fugl sat der ogsaa paa hver eneste klippe og klippeblok. Fugleskriket og larmen av brændingen virket halvveis bedøvende. Ishavstaaken laa tæt paa den anden side av fjorden, men sendte ogsaa av og til en taakedot ind mellem klipperne paa vor side, hvor den stundomtil fyldte mellemrum og kløfter for derfra atter at stige op som en hvit røk og tape sig i solskinn

ovenover. Masser av fugl fløi ut over vore hoder, da vi klatret opover de med rosenrot og Saxifraga delvis bevoksede klippeblokker, mellom hvilke kvann og andre frodige planter stod alenhøie. Av fuglene var hovedmassen krykje, men der bodde ogsaa alker, teist og lunde i dette fuglefjeld samt skarv og store maakearter. En mængde skarv sat helt nede i brændingen paa en hvit klippe, mot hvilken bakgrund de tok sig ypperlig ut i sin sorte dragt.

Paa hjemveien fortalte min unge rorskarl, at han for 2 uker siden hadde forlist i havet utenfor. Han førte sin fars skøite, som skulde gaa til Vardø med torskehoder. Han hadde med ombord 2 yngre brødre paa 15 og 17 aar (selv var han 19) samt en fjerde gut paa 17 aar. Langt ute i havet mellom Havningberg og Vardø springer pludselig skøiten læk og begynner straks at synke. 2 av guttene sov, men blev i en fart vækket og kom sig ut i en liten jolle, mens den fjerde løp ned efter de værdisaker, som fandtes. Ingen av guttene hadde kniv; men de slet jollen løs, og idet den 4de i sidste øieblik hopper i jollen, synker skøiten helt, og de slap i sit lille skrøpelige fartøi med nød og neppe fra dragsuget. Saa var det at forsøke at naa land, hvilket syntes umulig i den tunge sjø. Men efter en mils roning blev imidlertid det unge mandskap tat op av en motorskøite.

Han var saa liten av vekst, min rorskar, og saa ut som et barn. Men han var kjæk og freidig og fornøidd med livsvilkaarene deroppe. Han var sterkt forarget over, at al ungdom drog ut. „Hvem skal saa være hjemme og passe vor bedrift“, sa han. Han fortalte med begeistring om det spændende liv paa sjøen og om de livsfarlige klatringer efter egg om vaaren ute i Eggefjeld.

Jeg fik senere en hilsen fra ham med tak for fotografier, jeg hadde sendt ham fra Syltefjord. Han laa da paa Vardø sykehus, — var ved vaadeskud bli truffet i benet under skytning av fugl i Eggefjeld. Senere fik jeg høre, at han var død efter langvarige lidelser.

Jeg flyttet senere ind i fjordbunden, til Jonjok, hvor den hele bebyggelse bestod av 3 jordgammer, av hvilke de 2 var bebodd av sjøfinner. Ikke langt fra Jonjok munder Syltefjords hovedelv, Vesterelven. Den kommer fra det langt inde paa Varangerhalvøen beliggende Ordovand og heter i sit øvre løp Ordoelven. I sit nedre løp flyter den som en rolig elv i mange slyngninger gjennom en bred dal, bevokset med birk og pil.

Naar man kommer fra fjordens træløse og stenete omgivelser op i Vesterelvns dal, er det med en behagelig følelse, man gaar paa den lille sti, der slynger sig gjennom det høie birkekrat, hvor bækker flyter langsomt ned til elven over den flate dalbund med breddene rikt bevokset med græs og alenhøi balblom. Denne vokser ogsaa i stor mængde i kratbunden, ofte sammen med den storblomstrede skogfoglemigei og den røde pragtstjerne.

Der bodde i Vesterelvdalen 3 brødre, som hadde hver sin gaard. Deres far kom dit fra Røros og bodde fra først av i jordgamme. Dalens rike græsganger tillot ham at holde 10 kjør, hvilket er ganske enestaaende i Østfinmarken. Nu hadde hver av de 3 familier 4 eller 5 kjør.

En anden temmelig stor elv, Østerelven, munder ogsaa i den indre del av Syltefjord. En enkelt finnefamilie bodde her i nærheten av elvemundingen. Øster-

elvans dal er helt træbar, og der er i den nederste del store grussletter, hvor de sjeldnere arktiske planter har et yndet tilflugtssted. Hvor der er betingelser for sammenhængende vegetation blir de nemlig forjaget av denne. Paa grussletterne vokser saaledes den vakre gule arktiske valmue, som er yderst sjelden i Østfinmarken.

Jeg kom desværre ikke langt opover Østerelvans dal, før jeg blev overfaldt av en mørkeskodde saa tæt, at der blev fuldstændig tussmørke. Snart faldt ogsaa

Et litet planteselskap fra Baasfjord.

H. R. H.

regnet saa voldsomt, at jeg maatte snu og gaa tilbake til teltet i Jonjok for at redde min plantepresse og mine fotografisaker fra den usedvanlige fugtighet. Taake og regn hadde hersket i 8 samfulde dage, men i mere moderate former.

Efter forskjellige andre utflugter i Syltefjords omegn drog jeg med dampskib til den vestligere beliggende Baasfjord, der som en trang baas skjærer sig ind i fjeldmassen. I den indre del av fjorden, hvor den sparsomme bebyggelse findes, er der paa den kalkholdige undergrund en ganske avvekslende vegetation, der ved sin grønne farve laaner landskapet liv. Langs fjorden er der enkelte steder litt pile- og birkekrat og i en trang dal nær fjordbunden er der sogar levninger av en birkeskog.

Efter en ukes ophold tilbragt med botaniske utflugter fik jeg endelig tinget en gammel fører, som skulde bringe min bagage op til det førnævnte Ordovand eller Ordojavre, som det heter paa lappisk. Det var bare i mangel av nogen bedre

jeg maatte nøie mig med en litet fjeldvant fører. Der fandtes nemlig en meget bedre i Baasfjord, en gammel fjeldfin fra Karasjok, som bodde i en gamle paa østsiden av fjorden. Men de 2 ganger, jeg fra vestsiden rodde over til hans bolig, laa han ute ved Baasnæringen og fisket. Han het Heika og var forlovet tiltrods for, at han sterkt nærmet sig de 60. Hans forlovede, Ellen, var enke. Hun hadde bragt med sig 2 ting, som i Østfinmarken er av stor værdi, nemlig en ko og en søn. Denne sidste var nu 15 aar og fulgte Heika paa fisket.

Ellen var alene da jeg første gang kom og blev meget glad, især da jeg lovet

H. R. H.

Ellen paa engen foran de foldede klipper.

hende et fotografi av hende selv. Hun snakket lappisk ustanselig og lo som et barn, mens hun tok paa sig et rødretet tørklæ over koften. Saa tok hun en ljaa og begyndte at meie engen ned. Hun tænkte vel hun tok sig godt ut under denne i Finmarken kvindelige beskæftigelse. Hun lo den hele tid, og da en sort vædder, som gik i tjør paa engen, slet sig og forsvandt bak en klippe i nærheten, vilde hendes munterhet ikke ta ende.

Da hun var blit fotografert, satte vi os paa den lille solbeskinnede eng mellem de underlig foldede klipper og spiste av min medbragte niste, mens vi snakket til hverandre paa hvert vort sprog. Hun snakket om Heika og sønnen Piro, talte paa mine fingre, hvor gammel den sidste var, trak mig op og visste, hvor høi han var.

Den anden gang jeg var derover, var det nat. Jeg hadde da faat leilighetskyss med 3 fiskere og 2 unge tjenestepiker, som skulde dra paa lysttur over til Heika. Det hadde regnet sterkt og mørke uveirsskyer hang over fjorden; men den nordlige himmel fremviste en straalende farvepragt, der speilet sig i

havet utenfor fjordmunningen. Der var ikke noget tegn til liv i gammen. Jeg gik sammen med de 2 piker ind gjennom gangen, som forbinder fjøset med det lille beboelsesrum. Indenfor dette laa Ellen i et litet kot og sov stille og fredelig i ensomheten. Fra en liten glugge faldt der et lysstreif henover hendes ansigt.

Hun vaagnet og forklarte en av pikerne, som forstod lappisk, at Heika endnu ikke vilde komme tilbake paa nogen dage.

Da vi allesammen drog nedover igjen til baaten, stod hun ute paa den nyslaatte eng og saa utover mot Baasnæringen. Etpar av følget lo av hende, men en av fiskerne advarte dem. Denslags folk forstod sig paa troldom, sa han. Han kjendte en finnekone, som om natten, naar de andre sov, sat oppe i fjeldet og drog fisk fra havet. Tidligere hadde han ikke villet tro paa finnernes troldomsevne og bare ledd av det hele. Men saa hændte der ham engang noget, der gjorde, at han nu aldrig mere lo av det. Jeg bad ham om at fortælle, og saa fortalte han, at han engang sat sammen med sin far og 2 andre mænd og drak whisky. Saa kom der ind en fin og bad om at faa kjøpe av denne. De vilde imidlertid ikke sælge ham noget, men bød ham at drikke med sig. Men han holdt paa sit og vilde endelig ha whisky paa sin medbragte flaske. Da han ikke kunde opnaa dette, gik han fortørnet ut. Like efter kom han ind igjen med et fange ved, og saa forsvandt han. Efter en stunds forløp skulde fortælleren lægge i ovnen; men da han bøiet sig ned efter veden, var det, som om nogen grep omkring ham og holdt ham fast som i en skrustikke. Han følte en sterkt angst og blev sansesløs. Han kom dog snart litt til sig selv igjen, men kunde ikke huske, hvad der var hændt. Hans far tok ham straks ut og leiet ham 3 ganger forbi kirkegaardsporten. Den 3dje gang husket han alt og forstod, at finnen hadde hevnet sig og forhekset veden. Men det var det underlige-, fortsatte han, at hver gang han senere drak whisky, var det samme atter kommet over ham, og scenen fra før stod lyslevende for ham. Efter 3 aars forløp gik det dog over.

Vi lo litt av denne sort overtro, mens vi alle gik ned til stranden, hvor fiskerne plukket buketter til de 2 piker. I ly av klipperne stod her et nysutsprunget flor av pragtstjerner, forglemmigei og balblom samt masser av den sterktduftende kvann, hvis unge stængler er en yndet lækkèrbisken heroppe.

Snart sat vi i den med blomster fylgte baat og rodde i den aarle morgen tilbake. Den ene av pikerne, som paa grund av sin holdning bar titlen dronning, var forlovet med en sjømand, der fór paa fjerne land. „Ak, blot en fugl jeg var, hadde et vingepar, fløi jeg til dig“, sang hun.

Den 11te august kom jeg endelig avsted fra Baasfjord for at dra op til Ordojavre. Vi var imidlertid ikke kommet langt, før reisens gjenvordigheter begyndte. Kløvgreier fandtes ikke at opdrive, og den primitive fastbinding av bagagen gik straks istykker. Det første jeg hørte av min fører var: „Laan mig kniven din. Jeg er saa hardsint, at jeg ikke kan gaa med kniv“. Den lille daarlig ernærte mand saa imidlertid ikke saa farlig ut. Han laante min kniv hver gang, der var noget iveien med bagagen, og det var desværre nok saa ofte. Vi drog over fjeldet til Vesterelvans dal for at følge denne op til Ordojavre. Det var bare 5 mil og skulde saaledes være en litt drøi dagsmarsj. Men paa grund

av alle forsinkelser med kløven, blev det langt paa nat, før vi endelig naadde ned til elven. Efter det sterke regn var denne stor, og min fører mente det var ugjørlig at vade den saa langt nede. Vi maatte overnatte, og næste morgen tidlig bar det op i fjeldet igjen. Det viste sig nu, at føreren var helt ukjent. De plataaformede fjeld er mil efter mil dækket av ur, hvor det er yderst vanskelig for en hest at komme frem og ingenting for den at spise. Han gik avsted paa en 2 timers rekognoscering, mens hesten henfaldt i triste betragtninger over det graa landskap. Da han kom tilbake, mente han at ha fundet et sted, hvor vi kunde slippe ned til elven $\frac{1}{2}$ mils vei længere oppe. Vi begyndte paa den besværlige vandring, besværlig for hestebenene især. Hadde vi endda hat en liten let fjordhest. Men dette var en stor tung en. Vi kom endelig til stedet, hvor vi skulde ta os ned til elven. Græsselig brat var der og bare ur. „Dette gaar da aldrig vel med hesten“, mente jeg. Det samme mente han ogsaa; men han forsøkte at trøste mig med, at eieren bare hadde git 200 kr. for den. Jeg visste imidlertid at dens værdi ikke saaledes uten videre kunde bestemmes i penger. Den var nemlig den eneste hest som fandtes i fjorden og var derfor et klenodium, som var anbetrodd mig. Føreren tok kløven, og jeg leiet hesten, og det gik paa en maate, men den nedfarten vil jeg nødig gjøre om igjen. Da vi efter et par timers anstrengelser endelig var kommet ned til elven, hvor hesten trøstet sig paa den græsbevokste bred, saa min fører oover den bratte ur og sa: „Det var da et vidunder, at vi kom ned der“.

Var det nu bare blit med det ene vidunder! Men der var flere ivente. Langt ut paa eftermiddagen kom vi omsider til det sted, hvor Ordoelven svinger op mot vandet.

Jeg hadde bare nogen fotograferte maalebordsblade, men trodde bestemt efter et av disse at dømme, at vi her skulde svinge oover. Men min fører, som 3 ganger hadde været ved Ordojavre, paastod bestemt at vi skulde følge den brede dal vi gik i endnu et stykke. Han var saa sikker i sin sak, at jeg halvt motvillig gav mig. Istedenfor den times vei, som der herfra skulde være op til vandet, fik vi en ganske lang vandring. Vi gik til midnat gjennom en trang dal med flat myrlændt bund. Men der blev aldrig slut paa den. Jeg forstod, at vi nu gik Raudulelvens dal, men min fører opgav ikke haabet om, at vi ved en eller anden lykkelig hændelse allikevel maatte komme til Ordojavre. Saa viste det sig, at han hadde mistet min karabin, som han hadde baaret i en rem over skuldrene. Vi maatte slaa leir, og tidlig næste morgen drog han tilbake efter geværet, mens jeg skulde benytte tiden til rekognoscering og studier. Hesten holdt paa at slite sig i tjoret, da jeg skulde gaa, og for ikke at resikere endnu flere hindringer tok jeg den med. Vi vandret da begge oover dalen og kom snart til et litet vand oppe under fjeldrækken Skibskjølen, hvor Raudulelven har sit utløp, og vi fulgte derpaa en anden elv, Tørvedelven, nedover mot den milevide slette, hvor Jakobselven eller Anejokka bøier om i sydlig retning. Denne slette taper sig mot nord i en bred, flat dal med mange vand.

Vi gik tilbake til leiren igjen over Raudulskaidde, et vidtstrakt fjeld, der skiller Raudulelvens dalføre fra den nysnævnte brede dal, i hvis nordligste del

Ordojavre ligger. Brunen var baade ung og ivrig og fandt botaniserturen noksaa interessant; men den hadde selvfølgelig sin egen opfatning av de forskjellige arter. Og stanset jeg og gjorde optegnelser, bøiet den straks hodet over min skulder og stak mulen ned i notisboken.

En halv time efterat vi var kommet tilbake, kom ogsaa min fører glad med karabinen, som han hadde fundet næsten 2 mil længere nede i dalen.

Snart var vi atter paa vandring og tok over den sydlige del av Raudulskaidde i retning av den store slette ved Jakobselven. Min fører, som fremdeles trodde, at vi ved et mirakel maatte komme til Ordojavre, blev grepet av en stor motløshet ved synet av det uhyre sletteland med de talrike vand. Jeg kunde gjerne støte en dolk i brystet paa ham, saa galt som han hadde ført mig, sa han. Jeg forsikret ham imidlertid om, at jeg hverken hadde dolk eller vilde hat lyst til at anvende den paa den antydede maate, om jeg hadde hat den. Han blev litt trøstet over, at jeg fandt turen gjennom den eiendommelige dal midt inde paa Varangerhalvøen meget interessant, og over min forsikring om, at jeg nu skjønnte hvor Ordojavre maatte ligge. Orket han at gaa den vei, som var igjen, skulde vi inden midnat være ved maalet. Men han blev desværre saarbent, og bare en times vei fra sydenden av vandet maatte vi slaa leir ved det største av Svanevandene. Det gik sørgelig utover min proviant, som var beregnet bare for mig selv. Sin egen niste hadde han forlængst fortæret. Snart hørte vi til min store forundring vognrammel, og vi saa en fin komme kjørende her, hvor der ikke findes vei. Men vant som man blir til det utrolige heroppe i Østfinmarken, lægger ens forundring sig snart. Finnen som var fra Næsseby, skulde til Ordojavre efter litt fisk, som 2 andre finner hadde fisket der. Hadde det bare gaat an at faa min saarbente fører anbragt paa kjærren, kunde vi endnu ha naadd frem samme dag, og jeg kunde ha spart endel av min proviant. Men vi kvinder vil nødvendig paaføre vore medmennesker unødige lidelser, og saa seiret da min medlidenhet. Finnen var saa elskværdig at tilby os et brød, og min fører, som allerede den første dag hadde mistet sin tobaksrul, fik sig overlatt et stykke av dette uundværlige stof.

Den følgende formiddag kom vi efter vel 3 døgn viderværdige gang endelig til nordenden av det efterlængtede Ordojavre. Da jeg hadde sat op mit telt og skulde fiske litt i vandet for at skaffe os begge middag og min fører niste, bad jeg ham pakke ut kløven og endelig ikke glemme de 2 parafinflasker, som var indsydd i bunden av kløvsækkene. Efterat vi hadde stekt fisken, spist og pakket hans niste sa jeg farvel til min upraktiske fører, der red hjemover i den rigtige retning efterat ha lovet at hente mig 12 dage senere. Jeg var overlykkelig ved tanken paa at være ham kvit; men da jeg ordnet litt av min bagage, før jeg skulde gaa ut og se paa vegetationen, opdaget jeg at han hadde tat med sig de 2 parafinflasker. Og jeg hadde dog spurt ham om alt var utpakket. Det var en slem strek i regningen. Jeg hadde bare en liten parafinskvæt igjen paa primussen, og der fandtes ingenting at brænde paa det træbare fjeld. Ikke engang ener. Men man blir opfindsom. Jeg bygget ildsted utenfor teltet, rev op litt dvergbirk, tørret denne i varmen av det indpakkingspapir jeg hadde med og samlet paa denne maate et litet forraad.

Koldt og ufyselig var det, litet mat hadde jeg igjen, og fisk vilde det bli vanskelig at faa tillaget. Men det nytter jo aldrig at sørge. Jeg drog ut paa længere dagsturer og holdt varmen ialfald naar det bar opover fjeldsiderne.

I nordvest for Ordojavre ligger flere store vand, av hvilke det nærmeste er Gednjevare. Fra dette flyter Gednjeelven med nordlig retning til Kongsfjorden, den vestligste av Varangerhalvøens fjorder. I nordvest for Gednjevare ligger Davggejavre eller Buevandet. Nordenfor de nævnte sjøer ligger der en mængde smaavand i det myrlændte terræng.

Underlig øde er det inde paa de flate fjeld. Der er næsten ingen vegetation at se paa fjeldene — bare sten. Kun hist og her stikker der op nogen straa av et litet nøisomt græs eller en liten sivart. En faatallig renflok sees en og anden gang; men man kommer den ikke nær. Andet dyreliv findes næsten ikke.

Paa fjeldskraaningene er der dog litt mos og lav, dvergbirk, krækling og lyng og ved vandsigene litt solleie og græs eller et bløtt mosteppe med en liten hvit arve eller en saxifraga-art. De høieste fjeld bestaar av en hvit haard bergart. De hvite urer under dem minder i avstand om nysne. Snefonner saaes næsten ikke paa disse lave fjeld, der sjelden stiger til 500 m.

Ved Ordojavre er vegetationen noget rikere end ellers. Paa enkelte steder kan man her finde de samme planter samlet som ellers pleier at danne bundvegetationen i friske birkeliet, saaledes turt, skogstorkeneb, rød pragtstjerne, bregner og det høie bredbladede miljegræs.

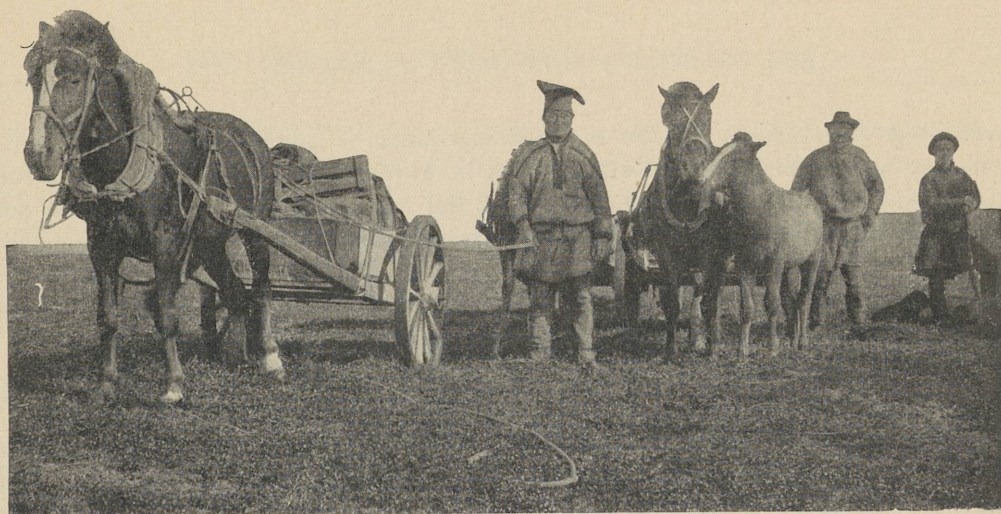
Efter faa dages blæst og kjølig veir kom varmen sigende ind over vidder og fjeld. Nu trængtes ingen kunstig opvarmning og ingen varm drikke. Heten føltes nok ofte utaalelig, især sammen med myggesværmene. Men det er jo dog interessant at oppleve noget av det, som er karakteristisk for en egn. Ved at røke med dvergbirk langs teltvæggene og hurtig lukke døren igjen efterpaa blev teltet om natten næsten frit for mygg og et ganske behagelig opholdssted.

Der laa 2 finner ved Ordoelvens utløp av vandet og fisket. Den ene kunde norsk, og da han hørte at jeg omtrent var matløs, fik jeg overlatt litt brød og sogar parafin.

De fortalte at de snart skulde hjem til Næsseby. Da jeg gjerne vilde se vegetationen ved Varangerfjorden og trængte haardt til proviant, bad jeg om at maatte faa slaa følge. I den sterke hete hadde jeg ikke lyst til at gaa de 6 mil med tung oppakning og fik nu løfte om at faa anbragt min bagage paa hestene, som skulde komme op og hente finnernes telt og fisken.

En av de nærmest følgende dage kom der op en fin med hest og kjærre, og hjemturen blev bestemt til den følgende morgen. Men hesten slet sig om natten, og finnerne drog avsted for at lete efter den. Da de ikke var kommet tilbake den 3dje dags morgen, bestemte jeg mig til at gaa alene, da det nu var omtrent slut paa min proviant. Med litt havregryn og sukker drog jeg sydover, men møtte heldigvis finnerne med 2 hester et stykke søndenfor Ordojavre og vendte da om for at faa følge med dem den næste morgen. Jeg hadde ikke kart, men hadde bestemt mig til at følge Jakobselven ned til Varangerfjorden. Det var

H. R. H.

Paa vei til Næsseby fra Ordojavre.

imidlertid meget længere end den vei finnerne pleiet at gaa, og det hadde sikkert blit en besværlig vandring med saa litet proviant.

Den følgende morgen drog vi da sydover, gik forbi Svanevandene og tok over vandskillet mellem disse og et vasdrag, som løper sydover til Jakobselven. Langs dette vasdrag er der en række vand, som paa kartet er kaldt Luobulakvandene. Finnerne kaldte dem for Stallojavre efter en Stallo, som skulde være død i et av dem.

Stallo er finnernes største skræk. Han optræder altid alene som onde magters erindsvend og med fuldmagt fra sin herre til at skade finnen paa liv eller eiendom. En av mine ledsagere fortalte følgende historie, idet vi drog forbi de nævnte vand.

Der var en fin i Persfjord¹⁾, som Stallo forfulgte. Finnen sprang vestover til den store slette ved Törvedelven. Denne har høie sandmæler, hvor finnen kom Stallo avsyne. Han sprang til det nærmeste vand og rundt dette. Stallo kom imidlertid efter og stanset paa den anden side av vandet. Finnen ropte til ham: „Kom efter! Naar en skitfin kan hoppe over, kan vel altid du!“ Stallo var lettroende som Stalloer pleier at være. Han tok tilsprang og hoppet, men faldt i midt i vandet. Finnen tok sin bue og sigtet efter brystet paa Stallo. Men denne hoppet op og pilen gik under ham. Næste gang sigtet finnen efter hodet; men Stallo hoppet endnu høiere, og pilen gik under. Tredje gang sigtet han et godt stykke over Stallos hode og traf ham i brystet. Stallo døde, og finnen begrov ham ved vandet, som tillikemed de øvrige vand omkring blev kaldt Stallojavre. Graven skulde endnu være at se.

Vi drog i retning av Jakobsvidden eller Annetsjærro, indtil Jakobselven eller Annejokka begynner at svinge mot sydøst. Her holdtes rast ved elvebredden. Dvergbirke blev revet op og lagt i haug, og der blev tændt op med næver, som finnen altid bærer med sig i fjeldet tillikemed en stok, med hvilken han holder kaffekjelen inde i varmen.

Efter endt maaltid vadet vi Jakobselven, tok vestenfor Bergebyelven og passerte alle dennes bielver, som har skaaret sig ned i daler med temmelig bratte sider. Jeg tror ikke at andre end finner kunde ha klaret at faa hest og kjærre

¹⁾ Den østligste fjord paa nordsiden av Varangerhalvøen.

over disse daler. Ved 11-tiden om aftenen naadde vi trægrænsen, der repræsenteres af lave forkrøblede birker, og snart kom vi ned i skogen, hvor den sidste rast holdtes. Det var ganske mørkt, og det flammende baal sammen med det fremmede sprog og de brogede dragter laante for mig scenen noget av en eventyrstemning.

De sidste 2 timer fulgte vi en slags vei gjennom skogen, og endelig laa Næsseby foran os i det dæmrende lys med sin hvite kirke og sine smaa hus.

Da jeg den følgende morgen stod paa farten til Mortensnæs, kom en flok skolebarn springende ut for at ha frikvarter. Jeg vilde gjerne fotografere dem, men det var ingen let sak. Guttene vilde ikke paa nogen maate staa ved siden av pikerne. Ved hjelp av den finnekone hos hvem jeg bodde, lykkedes det dog endelig at holde de smaa blyge kofteklædte kavalerer i ro.

Efter en dags ophold ved Varangerfjorden bærer det atter den følgende morgen tidlig indover fjeldet igjen i den samme stekende varme. Jeg fik følge med en pen og dannet fin fra Næsseby, der hadde noget at hente ved Ordojavre, og jeg slap ogsaa denne gang for at bære noget. Da vi gik gjennom den lave, næsten kratlignende skog, fortalte min ledsager mig, at ulven fortiden huserte slemt i denne og i det sidste hadde tat ikke mindre end 50 sauer.

De lave, temmelig fjerntstaaende trær tillater paa sine steder en høi og frodig bundvegetation at komme til utvikling. Paa frisk grund sees saaledes mjødurten med sine hvite, velluktende blomsterstande sammen med den slanke hvitbladtistel med den store enlige rød fiolette blomsterkurv.

Langs bækkene staar kvannen frodig, vekslende med lave graavidjer, i hvis ly vokser marikaape, pragtstjerner og skogstjerneblom. Paa de tørre lyngdækkede steder begynner krækling og blaabær at modnes, mens en og anden Linnaea endnu blomstrer paa den mørke lyngbund.

Oppe paa fjeldvidden dirrer luften av varme. Jeg klarer ikke at holde nogen samtale igang og gaar enten langt foran eller langt efter min ledsager. Undertiden

Skolebarn i Næsseby ved Varangerfjorden.

H. R. H.

dypper jeg mig i en bæk med klærne paa for at faa litt kjølighed. Men vandringsen er tiltrods for heten interessant over disse endeløse sletter, hvor alt er ensformig, og hvor hver eneste lille avbrytelse i ensformigheten vækker ens opmerksomhet. En blomst eller en fugl er nok til for et øieblik at løfte sjælen op fra den døs, hvori den er nedsænket.

De lave fjelddrygger, Skibskjølen og Hangletsjærro, der danner de faste punkter i landskapet, kommer i dagens løp umerkelig nærmere.

Ut paa aftenen vækkes ens livsaander tillive av myggenes hærskarer, dem man forgjæves søker at værge sig imot.

Da vi sent paa aftenen kom til mit telt nær nordenden av Ordojavre, var min fører fra Baasfjord nylig kommet med kløvhest for at bringe min bagage tilbake til samme fjord.

Tidlig næste morgen kom finnen med et par prægtige ørreter, som vi kokte og spiste i fællesskap alle tre.

Da min fører og jeg en times tid senere drog forbi finnens leirplads, var han snart færdig til at dra tilbake til Næsseby. Naar han var reist, vilde egnen om Ordojavre og de nærliggende store vand være overgit til sin oprindelige ensomhet, men bare for kort tid. Alt i begyndelsen av september kommer finnerne fra Varangerfjorden op med sine hunder for at ta vare paa renen. Denne er paa Varangerhalvøen næsten vild og overmaade sky.

Det er kun mændene, som her følger renen om vinteren. Deres familier har faat smak paa det roligere liv i faste boliger ved fjorden.

Efter en dags rask gang kommer vi ut paa aftenen tilbake til Baasfjord uten nogen gjenvordigheter.

Men godveiret, som har varet i 10 dage, er det nu forbi med. Det repræsenterer Østfinmarkens korte sommer.

Det er sjelden at tørveir og varme varer saa længe. Alle er overordentlig tilfredse. Det er ikke hvert aar det lille gran høi kommer saa velbjerget i hus.

Efter en ukes ophold paa østsiden av Baasfjord, tilbragt med mindre turer i forskjellige retninger, under taake, regn og blæst, blev jeg hentet og roet ind til dampskibsanløpsstedet og reiste saa til den vestligste av Varangerhalvøens fjorder, Kongsfjord eller Kongsøfjord, som den tidligere kaldtes efter Kongsøene, som ligger midt i fjorden.

Disse øer staar ved sin friske grønne farve i sterk motsætning til det mørke landskap omkring. De avgir hækkeplads for en mængde sjøfugl og er desuten bekjendt for sin rigdom av multer i gode somre.

Fjorden ligger i Tanen herred og er næsten udelukkende bebodd av nordmænd. Den er for det meste begrenset av steile næringer, og det er besværlig at færdes i dens omegn.

Den har 3 armer, av hvilke den østligste, Strømmen, er forbundet med fjorden ved et smalt sund med sterk tidevandsstrøm, som kun kan passeres i baat til bestemte av flo og fjære avhengige tider. Inderst i Strømmen munder den før nævnte elv, Gednjeelven, hvis kilder jeg tidligere hadde stiftet bekjendtskap med inde paa halvøen.

Den vestligste av Kongsfjordens arme er Risfjorden. Her munder 2 elver, Østre og Vestre Risfjordelv.

Det blev mig fortalt, at der var skog i Risfjorden. Men det viste sig kun at være litt pilekrat ved den nedre del av Vestre Risfjordelv, der her i de træfattige omgivelser blev opfattet som skog.

Ved elvens munding bodde en sjøfnfamilie, og ved Østre Risfjordelv bodde en norsk fiskerfamilie i gamle. Disse to bopladser var den eneste bebyggelse i denne mot Ishavet helt aapne fjordarm.

Mellem Kongsfjord og Berlevaag ligger Kjølnes, hvor der findes levninger av gamle murer, til hvilke der er knyttet romantiske forestillinger. De har været

anset for ruiner av et slot, hvor finnekongerne skal ha residert i gammel længst forsvunden tid.

Den eneste fra Finmarken kjendte folkevise har været antat for at stamme fra dette sted og handler om Kjølneskongen og hans datter.

Jeg spurte endel av indbyggerne ved Kongsfjord efter ruinerne paa Kjølnes og Kjølnesvisen. Men de kjendte ikke til det gamle sagn.

Regnet strømmet næsten hver dag ned fra en skytung himmel, og det var uten sorg jeg den 9de september sa Var-

Liten finnepike i søndagsdragt fra Laksefjord. Tilvenstre sees lidt av jordgammen, hun bodde i.

angerhalvøen og dens ishavsklima farvel for at benytte de følgende 14 dage til en reise i traktene om Nordkyn og det indre av Laksefjord, egne der likesom Varangerhalvøens nordlige del er forholdsvis litet kjendt.

Jeg kan dog ikke forlate denne uten at gjengi den malende skildring Keilhau gav av Varangerhalvøens nordlige kyst og høisletten indenfor under sin reise heroppe i 1827.

„Høisletten har det [traurige Udseende] af graae Steenurde, enkelte brune Strøg og derimellem Snepletter, og gaaer uden merkelig Sænkning lige ud til den yderste Kant, hvorfra der kun er en eneste, steil Fjeldvæg lige ned til Søen Saa langt man kan øine, stikke Forbjergene frem bagenfor hinanden, alle af samme Form, ligesom Coulisser. Og udenfor gynger det uendelige Hav. Saaledes, uden Afvexling, saae jeg Landet og Havet og Solen, om Morgen og Aften, om Middag og Midnat; jeg flyttede mig Miil efter Miil, Scenen blev dog uforanderligen den samme. Dog er det langt fra, at denne Monotonie derfor var trættende eller ubehagelig; tværtimot just saaledes var det, at denne Natur formaaede at gjøre et dybt Indtryk. Dertil har Ørkenen for mig altid havt noget særdeles tiltrækkende. Ofte satte jeg mig paa et eller andet af disse nøgne Forbjerge, og skuede

ud over det øde, ubegrænsede Hav, og indover Bjergslettens idetmindste for Øiet ligesaa uendelige Ørken. Storheden, den forunderlige Melankolie i denne Scene er det ikke muligt at skildre med Ord. I det dyrkede Land søger Indbildningskraften forgjæves at udsvinge sig; overalt møder den Menneskenes Bopæle. Men i disse vilde Egne er det Sjælens høieste Nydelse at fordybe sig i Vildnissernes Ocean, at svæve over Havsdybet — og saa at sige befinde sig ene for Gud. — Denne hellige Ensomhed, som i den nye Verdensdel endnu boer i Urskovene, er hos os hentyet til det høie Nordens Fjeldstrækninger eller til disse fjerne Strandbredder, som Ishavet beskyller“.

De sidste 14 dages reise foretok jeg i følge med min mand, der da netop var kommet tilbake til Norge efter en ekspedition til Spitsbergen.

En reise i Østfinmarken med telt saa sent som i midten av september vil vel i de fleste tilfælder bli møtt av mange gjenvordigheter. Jeg skal her ikke skildre vore, der optraadte i form av sjøreiser med oprørt hav, regn og taake, storm og snestorm og i høi grad vanskeliggjorde vore botaniske og geologiske utflugter.

Vi følte os dog ikke paa nogen maate forurettet. Vil man faa et rigtig indtryk av en egnens natur, bør man jo se den under alle de omskiftelser, den er underkastet, og betrakter man de gjenvordigheter, der møter én i egnens natur og klima ut fra dette synspunkt, da føler man sig beriket netop gjennom dem. Man faar en riktigere og derfor sandere forstaaelse av egnen, end om man bare hadde set den en blank sommerdag, kanske i makelig og sorgløs betragtning fra et dampskibsdæk.

H. R. H.

„Ved teltet“ i Laksefjord.

